

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	9289 Туризм
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	242 Туризм

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	9289
Назва ОП	Туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Климчук Альона Олегівна, Касенкова Катерина Віталіївна, Зеленська Олена Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	11.10.2021 р. – 13.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/39525>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/39591>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма відповідає критеріям оцінювання якості освітньої програми, інтересам і потребам усіх стейкхолдерів. Її опанування забезпечує здобувачу вищої освіти набуття всіх компетентностей та оволодіння всіма результатами навчання, зазначеними в ній. Освітній процес за ОП забезпечено на високому рівні згідно із законодавством щодо вищої освіти. Матеріально-технічне забезпечення відповідає сучасним вимогам, використовується ліцензоване спеціалізоване ПЗ. Викладацький склад має високий рівень кваліфікації. Залучення стейкхолдерів до перегляду ОП має справжній, а не формальний характер: ОП містить освітні компоненти, які були запропоновані або суттєво оновлені після обговорення зі стейкхолдерами. Високий ступінь активності ЗВО у проведенні наукових досліджень: велика кількість наукових публікацій здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОП, робота наукового гуртка. Інноваційність програми полягає в комплексному поєднанні інформаційної, мовної, практично-орієнтованої та інтернаціоналізаційної складових у підготовці здобувачів. Високий рівень задоволеності студентів академічною свободою, якістю освітнього процесу, професійністю НПП, освітнім середовищем.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Інноваційність ОП полягає в комплексному поєднанні інформаційної, мовної, практично-орієнтованої та інтернаціоналізаційної складових у підготовці здобувачів 2. При визначенні цілей та ПРН враховувались досвід форм-ння 4 вітч. та 8 іноз. ОП і позиції всіх стейкхолдерів, співпраця з якими носить реальний х-р і здійснюється на пост. основі 3. У навч. процесі використовуються ліцензоване спец. ПЗ - комплекс Парус, SPSS Statistics, ОСА 4. Практика формування Каталогу вибіркових ОК (18 пропозицій від ф-ту) і Каталогу вибіркових дисциплін УжНУ. Широкі можливості формування ІОТ 5. Потужна практ. підготовка ЗВО (13,5 кредитів ЄКТС), яка базується на тісній співпраці з роботодавцями 6. Проведення великої к-сті позааудиторних заходів, спрямованих на формування «soft skills», діяльність «Центру кар'єри» 7. Чіткі та зрозумілі правила прийому на навчання та правила визнання рез-тів навч., отриманих у неформальній освіті. Позитивною практикою є публічність доступу до документів ЗВО, що регулюють вступ на ОП «Туризм» 8. Практика постійного перегляду форм та методів навч. і викладання відповідно до отриманих рез-тів анкетування стейкхолдерів, їх відповідність викликам сучасності, міжн. стандартам 9. Висока активність, у т.ч. публікаційна, НДР НПП і ЗВО даної ОП 10. Високий ступінь інтернаціоналізації д-сті з широкою географією наукових та освітніх зв'язків та активним залученням значного кола НПП і ЗВО до реалізації програм акад. обміну 11. Практика постійного залучення професіоналів-практиків до викладання навчальних дисциплін та проведення майстер – класів на ОП 12. Дієва і гнучка система матеріального та морального стимулювання НПП 13. Наявність серед акад. персоналу ОП фахівців, які мають досвід практ. роботи й професійну кваліфікацію за напрямом викладання окремих ОК 14. Системна співпраця з роботодавцями в плані реалізації осв. процесу 15. Активна участь ЗВО в міжнародних проєктах, пов'язаних із акад. доброчесністю: «Ініціатива акад. доброчесності та якості освіти» і «Сприяння акад. доброчесності в Україні (SAIUP)», велика к-сть заходів щодо її популяризації 16. Можливість НПП і ЗВО безоплатно перевіряти свої наукові роботи через с-ми UNICHECK та StrikePlagiarism 17. Наявність регуляторних документів, політик та процедур щодо внутр. забезпечення якості вищої освіти. Стейкхолдери залучені до процесу періодичного перегляду ОП, їх позиція береться до уваги 18. Практика обговорення результатів опитування і анкетування стейкхолдерів на засіданнях кафедри та Вченої ради ф-ту і прийняття відповідних рішень за їх рез-ми 19. Існування бази випускників та постійний моніторинг працевлаштування 20. Висока культура якості надання освітніх послуг, що популяризована серед ЗВО та НПП і сприяє постійному розвитку ОП 21. Сайт УжНУ логічно структурований, має всю необхідну інформацію щодо ОП, її проєкту, прав і обов'язків стейкхолдерів 22. Оприлюднення всіх проєктів ОП за всіма спеціальностями, що ілюструє безперервний, не формальний та прозорий процес ВСЗЯВО

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1.УжНУ поки що не реалізує, проте має плани щодо впровадження дуальної освіти у зв'язку з щорічним розширенням міжнародних баз практик-стажувань здобувачів. Рекомендація – розпочати реалізацію розробленого плану щодо підготовки ЗВО за дуальною формою освіти. 2.За ОП є лише один випадок участі та Perezарухування результатів, отриманих у неформальній освіті. Рекомендація - активізувати роботу щодо неформальної освіти та продовжувати роботу щодо розширення можливостей проходження закордонних практик за ОП «Туризм». 3.До реалізації освітньої програми практично не залучаються гостові лектори з академічного середовища (ЕГ зафіксовано один приклад). Рекомендація: активізувати залучення до проведення аудиторних занять провідних науковців із вітчизняних та іноземних ЗВО. 4.Відсутня практика оприлюднення результатів опитування та анкетування здобувачів вищої освіти на сайті УжНУ. Рекомендація: оприлюднювати результати анкетування та опитування на сайті «УжНУ»; як варіант – створити на сайті платформу (форум) для обговорення реалізації ОП зі здобувачами ОП. 5.В анкетах, розроблених закладом ВО, використовуються закриті питання: з варіантів відповідей присутні «так», «ні», «частково/у змішаній формі». Рекомендація: включити до анкет відкриті питання, що дасть можливість краще вивчати ситуацію. 6.В УжНУ створено Асоціацію випускників, проте жоден із випускників, які стали учасниками зустрічі з ЕГ (це актив випускників ОП), не є її членами. Рекомендація: активізувати діяльність Асоціації випускників «УжНУ», продовжувати формувати нові контакти з випускниками ОП. 7. Облаштування інклюзивного простору обмежено встановленням обладнання для осіб із проблемами опорно-рухового апарату (пандусів, кнопок виклику персоналу тощо). Рекомендація - розглянути можливість розширення інклюзивного простору (наприклад, для слабозорих осіб можна облаштувати відповідними наліпками сходи, зробити для ключових приміщень інфраструктури таблички Брайля тощо).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета освітньої програми «Туризм» (підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців з туризму, здатних розв'язувати прикладні проблеми професійної сфери, забезпечити високу якість туристичного обслуговування та його управлінської складової), а також її цілі (формування загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності в сфері туризму; здатності розуміти соціальну значущість своєї майбутньої професії, високої мотивації до професійної діяльності в сфері туризму, що сприяє їх соціальній мобільності і стійкості на ринку праці відповідно до одержуваної кваліфікації) є чітко сформульованими <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35246> Цілі та мета ОП відповідають місії та стратегії Ужгородського національного університету, що орієнтовані на формування глибокого мислення та отримання міцних фахових знань через впровадження міжнародних освітніх інновацій у навчальний процес, та визначені INTERNATIONALIZATION STRATEGY OF STATE UNIVERSITY «UZHGOROD NATIONAL UNIVERSITY» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26554> Концепцією інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 н.р. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662> важливим концептуальним положенням місії університету визнано підготовку нової генерації фахівців, здатних забезпечити позитивні зміни в економіці регіону, професіоналів, які вміють комплексно поєднувати дослідницьку та підприємницьку діяльність відповідно до міжнародних стандартів компетентностей та кваліфікацій. Статутом УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/9268> основним завданням освітньої діяльності Університету визначено надання якісних і затребуваних освітніх послуг з підготовки висококваліфікованих фахівців для економіки і суспільного розвитку регіону, України в цілому та іноземних держав, що також корелює з метою та цілями освітньої програми «Туризм».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Ознайомлення ЕГ з відповідною документацією <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35246>; <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/34919>, у т.ч. протоколами засідань кафедри та РГ; спілкування зі студентами, випускниками ОП, роботодавцями; вивчення матеріалів анкетування, дозволяє зробити висновок про те, що при формуванні цілей та ПРН ОП враховувались позиції всіх стейкхолдерів. На зустрічах із ЕГ керівництво університету, гарант із приведенням конкретних прикладів <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/zustriIch-steykholderIv-zdobuvachIv-ta-akademIchnoJi-splnoti-na-.htm> також зазначили, що цілі та ПРН ОП визначаються з урахуванням позицій зацікавлених сторін. Позиції здобувачів враховувались шляхом їх безпосередньої участі в обговоренні ОП (здобувач Суковата А.В. є членом робочої групи – протокол №6 від 18.09.2020), проведення та аналізу результатів анкетувань студентів, залучення ЗВО (Геча О., Макалюк А., Накидалюк В., Пічкач Р.) до вебінару «Формування фахових компетентностей та професійних якостей як важлива складова майбутніх фахівців сфери туризму» тощо. У результаті проведених заходів були отримані рекомендації здобувачів, що знайшли своє відображення в ПРН- 3; 6; 16. Позиції роботодавців при формуванні цілей та ПРН були враховані в результаті їх безпосередньої участі в обговоренні ОП на засіданнях кафедри туризму та РГ (протоколи № 2 від 7.12.2016; №3 від 6.03.2017; №4 від 18.10.2018; №5 від 16.05.2019; №7 від 21.12.2020; №8 від 12.01.2021; №9 від 09.09.2021). Результатом співпраці стала зміна структури ОП та запровадження нових ОК, спрямованих на забезпечення відповідних ПРН, відображених у матриці відповідності (за рекомендацією Д.Мана, директора Агенції регіонального розвитку Закарпатської обл. до навчального плану внесено ОК «Управління проектами в туризмі»; М. Готри, начальниці управління туризму та курортів ЗОДА - ОК «Інноваційні технології в туризмі»; К.Гембик, заступника директора з питань розвитку ГРК «Золота Гора» - ОК «Інтернет – комунікації в туристичній діяльності») або включення нових тем до вже існуючих ОК (наприклад, за пропозицією В.Сагарди, директора туристичної фірми «Amigo Travel» у рамках дисципліни «Міжнародний туризм» було включено теми, що стосуються основних типів соціокультурних контактів іноземних туристів та місцевого населення). На зустрічах із ЕГ роботодавці підкреслили важливість даної ОП, зацікавленість у подальшій співпраці. До консультацій із розробки ОП залучалися представники ГО, зокрема М. Греньо, керівник ГО «Спілка підприємців Закарпаття» (за результатами внесено зміни до ПРН 7,11, 12 і 13). В обговоренні цілей та ПРН ОП враховані побажання вітчизняної академічної спільноти. Відгуки та рецензії щодо ОП надали д.е.н. В.Гуменюк (Івано-Франківський національний технічний ун-т нафти і

газу); д.е.н. В.Брич (Західноукраїнський національний ун-т, м. Тернопіль); д.п.н. І. Шоробура (Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія); акцентуючи увагу на важливості забезпечення ПРН -1; 4.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Із метою врахування тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці при визначенні цілей освітньої програми та програмних результатів навчання, робочою групою було проведено аналіз ринку праці, який показав слабку забезпеченість кваліфікованими кадрами сфери туризму та необхідність подальшого розвитку спеціальності в напрямку підготовки майбутніх фахівців із знанням сучасних аспектів туризмології, регіональних аспектів розвитку туристичної галузі, планування діяльності туристичних підприємств тощо. Результати проведених досліджень вплинули на визначення цілей освітньої програми і ПРН 5, 6, 7, 8, 12, 14, 15. При формулюванні цілей ОП та програмних результатів навчання робочою групою також бралася до уваги специфіка галузевого та регіонального контекстів. Наприклад, ПРН 3, 5, 13 корелюють із стратегічною ціллю 2 («Забезпечення сталого галузевого та регіонального розвитку») Стратегії сталого розвитку України до 2030 року; ПРН 3, 4, 12, 15 сформульовані у відповідності до стратегічних цілей і завдань Стратегії розвитку туризму та курортів до 2026 року (у частині створення конкурентоспроможного національного туристичного продукту на засадах системної маркетингової діяльності, використання інформаційно-інноваційних методів і технологій в сфері туризму); ПРН 3-8, 13, 14 відповідають завданням регіональної Стратегії розвитку Закарпатської обл. на 2021- 2027 рр.». Цілі освітньої програми та програмні результати навчання за даною ОП визначалися з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних (ЛНУ ім. І.Франка, КНУ ім. Т.Шевченка, ЧНУ ім. Б. Хмельницького, ХНЕУ ім. С. Кузнеця) та іноземних (Краківського економічного у-ту; Eastern Michigan University; Uniwersytet Łódzki; Поморської Академії в Слупську; Будапештського університету ім. Етвеша Лоранда; Університету менеджменту у Варшаві (WSM); Wyższej Szkoły Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu (включено ОК «Методологія і організація наукових досліджень»); University of Hradec Kralove (акцент на вивченні регіональних аспектів туризму) освітніх програм «Туризм».

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт ВО за спеціальністю 242 Туризм на момент проведення експертизи - відсутній. Визначені в ОП програмні результати навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій (НРК) до восьмого кваліфікаційного рівня згідно Закону України «Про вищу освіту» (ст. 5).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Цілі ОП «Туризм» є чітко сформульованими й відповідають місії та стратегії ЗВО. 2. При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОП враховувались позиції всіх стейкхолдерів. Співпраця з ними носить реальний характер і здійснюється на постійній основі, що підтверджується зустрічами ЕГ зі стейкхолдерами і відповідними протоколами. 3. При формулюванні цілей ОП та ПРН робочою групою вивчалися тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, бралася до уваги специфіка галузевого та регіонального контекстів, вивчався досвід формування аналогічних вітчизняних (як мінімум - 4) та іноземних (мінімум 8) освітніх програм. Здобувачі та випускники ОП високо оцінили програмні результати навчання (анкетування, зустрічі) і вважають, що вони відповідають вимогам сучасного ринку праці та тенденціям розвитку спеціальності. 4. Визначені в ОП програмні результати навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

-

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЗВО визначені місія і стратегія, яким відповідають цілі ОП «Туризм». Позиції і потреби стейкхолдерів враховано при перегляді ОП. Під час зустрічей встановлено, що залучення стейкхолдерів має справжній, а не формальний характер. Програмні результати навчання в цілому відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій. На думку ЕГ, інноваційність програми полягає в комплексному поєднанні інформаційної, мовної, практично-орієнтованої та інтернаціоналізаційної складових у підготовці здобувачів. Виділені вище сильні сторони при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 1 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Туризм (магістерський рівень) рівню А за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Встановлено, що загальний обсяг ОП відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Обсяг ОП у кредитах ЄКТС становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам до освітньо-професійних програм другого (магістерського) освітнього рівня вищої освіти. Обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), що формують компетентності: обов'язкові компоненти – 67 кредитів ЄКТС (74,4% від загальної кількості), за вибором здобувачів вищої освіти – 23 кредити ЄКТС, що становить 25,6% від загальної кількості та відповідає законодавству, відповідно до представленого навчального плану. Оновлена ОП була затверджена у 2021 році. Атестація випускників освітньої програми спеціальності 242 "Туризм" проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи магістра. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм другого (магістерського) рівня на момент проведення експертизи відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

На думку ЕГ, освітні компоненти, включені до ОП, є логічно взаємопов'язаними, складають цілісну систему та в сукупності дають можливість досягти декларованих цілей і програмних результатів навчання. Структурно-логічна схема подана у освітньо-професійній програмі <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/34931> Вивчення документів, наданих УжНУ за запитом ЕГ, а також результати зустрічей із визначеними програмою фокус-групами дозволило встановити, що зміст ОП «Туризм» другого магістерського рівня переглядався й оновлювався за період 2016-2021 рр. двічі. У 2017 році програма модернізувалася робочою групою під керівництвом доц. Габчак Н.Ф. (протокол № 3 від 06.03.2017 р.). Наступні зміни вносились згідно оприлюдненого Проекту Стандарту вищої освіти другого магістерського рівня за спеціальністю 242 «Туризм». ОПП була затверджена рішенням Вченої ради ДВНЗ «УжНУ» (протокол №6 від 23.05.2017 р.) і з вересня 2017 р. впроваджена в освітній процес. Упродовж 2018-2020 років до програми вносились зміни, спрямовані на її вдосконалення. Вони стосувалися змісту робочих програм освітніх компонент, програм практик, методів навчання та викладання тощо (протоколи засідань робочої групи № 4-5) і здійснювалися на основі результатів моніторингу розвитку туризму в Україні, потреб регіонального ринку праці у сфері туризму й сучасних вимог щодо кадрового забезпечення. У 2020 р. було оновлено склад робочої групи (протокол засідання робочої групи №6 від 18.09.2020 р.). Після консультацій з стейкхолдерами, проведення опитування здобувачів і випускників, аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду підготовки здобувачів за спеціальністю 242 «Туризм» магістерського рівня та обговорення на засіданнях кафедри туризму й науково-методичної комісії факультету туризму та МК, робочою групою були розроблені зміни до ОП (протокол засідань робочої групи №7 від 21.12.2020 р.). Модернізована ОП затверджена Вченою радою факультету туризму та МК (протокол №5 від 20.01.2021р.) та Вченою радою ДВНЗ «УжНУ» (протокол №3 від 18.03.2021р.). Освітня програма 242 «Туризм» структурована за семестрами й роками навчання. В ОП 2021 року, порівняно з 2016 і 2017 рр., було розширено блок дисциплін професійної підготовки, збільшено обсяг виробничої (з 7,5 до 9 кредитів) та переддипломної (з 3 до 4,5 кредитів) практик тощо. Усі 16 ПРН реалізуються за рахунок нормативної складової ОП. Аналіз таблиці з «Матриця відповідності ПРН, ОК, методів навчання та оцінювання» дає підстави стверджувати, що освітні компоненти в цілому відповідають цілям ОП та в сукупності забезпечують досягнення програмних результатів навчання. ПРН корелюють із загальними і спеціальними компетентностями. На зустрічах з ЕГ студенти й випускники висловили думку, що всі ОК, включені до ОП, орієнтовані на формування у здобувачів комплексу знань, умінь та навичок, необхідних для застосування в професійній діяльності в сфері туризму.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОП та детальне ознайомлення з освітніми компонентами, структурно-логічною схемою дало ЕГ змогу встановити, що вони відповідають предметній області спеціальності 242 «Туризм» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та спрямовані на розвиток і формування визначених ОП загальних та фахових компетентностей, досягнення ПРН, засвоєння практичних знань, умінь та навичок. Програмні результати навчання забезпечуються ОК, які включені до обов'язкової складової програми. Інтерв'ю зі студентами показало, що у здобувачів є бажання і реальна можливість використовувати сучасні професійні програмні продукти під час освоєння дисциплін ОП. Представники фокус-групи викладацького складу та здобувачі зазначили використання на практичних заняттях ліцензованого спеціалізованого ПЗ, зокрема комплексу Парус, SPSS Statistics, OCA. Це дає додаткові можливості для створення конкурентних переваг випускникам ОП на ринку туристичних послуг.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язку, передбаченому законодавством.

Нормативна база організації освітнього процесу ЗВО регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>; Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти у ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22965> та Положенням про навчання студентів за індивідуальним графіком у ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21267>. Забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії відбувається через вибірковий компонент навчального плану (23 кредити ЄКТС, 25,6% - дисципліни вільного вибору студента). Зазначений підхід застосовується в процесі складання індивідуального навчального плану здобувача. Крім того, здобувач освіти обирає місце проходження виробничої та переддипломної практики (Положення про практику студентів ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775>), тематику кваліфікаційної роботи та її керівника. Здобувач має змогу скористатися правом на навчання за програмою академічної мобільності https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations-dep_irelations. Зустрічі зі студентами та студентським самоврядуванням показали, що вибір студентом дисциплін з переліку дає можливість обрати ІОТ. Відповідно до «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963> за рекомендаціями стейкхолдерів (протокол №7 від 21.12.2020р.) із пропозицій трьох кафедр факультету туризму та МК формується Каталог вибіркових навчальних дисциплін, який розглядається на методичній комісії та затверджується Вченою радою факультету (протокол №5 від 20.01.21 р.). Він містить пропозицію з 18 ОК з відповідними силабусами <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/34923>. Для розширення права ЗВО на вибір, сформовано також загальноуніверситетський Каталог вибіркових дисциплін <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/32377>. Указані матеріали знаходяться у відкритому доступі. Запис здійснюється на підставі написаної студентом заяви на ім'я декана факультету. В заяві студент зазначає назву дисципліни або їх перелік та подає до деканату. Обрані дисципліни вносять до індивідуального плану студента, комплектують групи і складають розклад занять. Мінімальна чисельність здобувачів для вивчення вибіркових освітніх компонент становить 10 осіб (або у кількості студентів однієї академічної групи).. Виконання індивідуального навчального плану студента здійснюється згідно з затвердженими графіком навчального процесу, розкладами занять та підсумковою атестацією. У кінці навчального року відбувається опитування здобувачів щодо визначення рівня реалізації права на вибір навчальних дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти передбачена Положенням про практику студентів ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775> та регламентується робочими програмами практики <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/34929>. Метою практичної підготовки ЗВО є закріплення теоретичних знань, формування відповідних компетентностей, удосконалення практичних навичок та умінь за даною ОП. У навчальному плані ОП передбачені: виробнича (управлінська) практика обсягом 9 кредитів ЄКТС <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/34941> та переддипломна (дослідницька) практика обсягом 4,5 кредити ЄКТС <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/34942>. Практики за вільним вибором студента проходять на туристичних підприємствах, в органах державної влади та ГО, з якими УжНУ укладено партнерські угоди про співпрацю <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/28446>. Співпраця з роботодавцями щодо узгодження цілей і завдань практичної підготовки здійснюється. Під час зустрічі зі студентами та роботодавцями, отримано позитивні відгуки про рівень загальної та практичної підготовки, які демонструють студенти під час проходження практик. У цілому ОП відповідає зазначеним побажанням та вимогам роботодавців.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Формування соціальних та професійних навичок, соціальна відповідальність, вміння використання інформаційних та комунікативних технологій в ОП набувається через вивчення дисциплін Практикум перекладу, Лінгвокраїнознавчий аспект в туризмі, Психологія управління та конфліктологія, Корпоративна культура, Креативне бізнес- мислення, а також ОК, які викладаються англійською мовою (Екскурсологія, Туризм ЄС,

Туристичні маршрути Закарпаття). В процесі навчання використовуються відповідні форми та дидактичні методи: тренінги, ситуативне навчання, творчі завдання та інші. У ході інтерв'ювання студентів встановлено, що формування соціальних компетентностей (soft skills) відбувається як в аудиторний час, так і під час проходження практик та участі здобувачів у численних екскурсіях та громадських заходах, які організуються кафедрою туризму, факультетом туризму і МК та знаходять своє відображення на відповідних сайтах: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/ftourism-comtur>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-ftourism>. Студенти наголосили, що достатня увага в ЗВО надається соціальним та спортивним заходам <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/>. Для набуття ЗВО «soft skills» в університеті діє «Центр кар'єри УжНУ» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center/about. Проводяться анкетування ЗВО щодо соціально-психологічної адаптації до умов навчання в університеті

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт спеціальності 242 «Туризм» освітнього ступеня магістр відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35246>), змісту та структури навчального плану, навчальних програм дисциплін дає підстави стверджувати, що обсяг ОП та освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), включаючи аудиторну та самостійну роботу, загалом відображає фактичне навантаження здобувачів вищої освіти та забезпечує досягнення цілей ОП та регламентованих нею ПРН. Про це свідчить також опитування фокус-груп НПП, здобувачів освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів. Зустрічі із здобувачами вищої освіти підтвердили можливість набуття необхідних компетентностей. Студенти зазначили, що у ЗВО існують усі необхідні ресурси (бібліотечні, методичні, соціально-побутові, інформаційні та ін.) для якісної професійної підготовки і забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії навчання. Як уже відзначалося, обсяг ОП складає 90 кредитів ЄКТС (обов'язкові компоненти – 67 кредитів, або 74,4% від загального обсягу, вибіркові – 23 кредити або 25,6% від загального обсягу); обсяг кожного семестру – 30 кредитів ЄКТС. На думку ЕГ, витриманий оптимальний баланс між обов'язковими та вибірковими дисциплінами, кількістю кредитів для проходження практик та виконання кваліфікаційної роботи магістра. Теоретичне навчання відбувається впродовж 2 семестрів першого року навчання, кожен із яких закінчується підсумковим семестровим контролем (тижневе навантаження кожного семестру становить по 20 академічних годин). Третій семестр передбачає проходження практик та підсумкової атестації у формі захисту кваліфікаційної роботи магістра. Обсяг аудиторних годин для кожної навчальної дисципліни не перевищує 40%, від загального обсягу годин (наказ ректора від 04.02.2019 № 180/01-04, п. 5.2.), що дозволяє не перевантажувати здобувачів аудиторними заняттями і створювати додаткові можливості для самостійної підготовки та виконання індивідуальних завдань. На думку здобувачів, яку вони висловили при проходженні анкетування, співвідношення аудиторних годин і самостійної роботи було збалансованим, без перевантаження аудиторними годинами.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Загальний обсяг ОП відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Освітні компоненти, включені до ОП, є логічно взаємопов'язаними, складають цілісну систему та в сукупності дають можливість досягти декларованих цілей і програмних результатів навчання. 2. У навчальному процесі використовуються ліцензовані спеціалізовані програмні продукти, зокрема комплекс Парус, SPSS Statistics, OCA, що дає додаткові можливості для створення конкурентних переваг випускникам ОП на ринку туристичних послуг. 3. Надання здобувачам реальних і широких можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії (вибір ОК: 25,6% - дисципліни вільного вибору студента; місця проходження виробничої та переддипломної практики, тем кваліфікаційних робіт та їх керівників; програм академічної мобільності тощо). 4. Практика формування Каталогу вибіркових навчальних дисциплін (пропозиція трьох кафедр факультету, що складається з 18 ОК), а також загальноуніверситетського Каталогу вибіркових дисциплін. 5. Потужна практична підготовка ЗВО загальним обсягом 13,5 кредитів ЄКТС, яка базується на співпраці з роботодавцями щодо узгодження її цілей і завдань, та задоволеність усіх стейкхолдерів її якістю. 6. Проведення великої кількості позааудиторних заходів, спрямованих на формування у студентів «soft skills», а також діяльність з цією ж метою «Центру кар'єри УжНУ». 7. Обсяг ОП та освітніх компонентів (у кредитах

ЄКТС), включаючи аудиторну та самостійну роботу, загалом відображає фактичне навантаження здобувачів вищої освіти та забезпечує досягнення цілей ОП та регламентованих нею ПРН.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

УжНУ поки що не реалізує, проте має плани щодо впровадження дуальної освіти у зв'язку з щорічним розширенням міжнародних баз практик-стажувань здобувачів. Рекомендація - реалізувати розроблений УжНУ план щодо впровадження дуальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Використання в навчальному процесі ліцензованого ПЗ, надання студентам реальних і широких можливостей для формування ІОТ, значні обсяги практичної підготовки здобувачів ВО та велика кількість заходів, що організуються в позааудиторний час кафедрою і факультетом. На думку ЕГ, висловлена рекомендація щодо впровадження дуальної освіти не є підставою для зниження оцінки за даним критерієм. ЕГ вважає, що за даним критерієм ОП носить зразковий характер, оскільки повністю відповідає вимогам усіх підкритеріїв даного розділу. Виділені вище сильні сторони при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 2 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Туризм (магістерський рівень) рівню А за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ДВНЗ «УжНУ» містяться на сайті університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4567>). Правила прийому на навчання у 2021 році були розроблені Приймальною комісією відповідно до Умов прийому до закладів вищої освіти України, затверджені Вченою радою ДВНЗ «УжНУ» 22 грудня 2020 року та введені в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ», зміни до правил прийому затверджені 09 серпня 2021 року. В Правилах Прийому визначені організація та проведення конкурсного відбору, розрахунок конкурсного балу, перелік конкурсних предметів, переведення оцінок у бальну шкалу, у тому числі для конкурсного відбору осіб на основі освітнього ступеня бакалавра, визначені спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти (Розділ 8, додатки). Проведена зустріч зі здобувачами вищої освіти денної та заочної форми навчання (4 здобувачі денної форми навчання і 3 здобувачі заочної форми), на якій було підтверджено інформацію щодо відповідності здійснення прийому на навчання. ЕГ вважає, що правила прийому на навчання достатньо мірою структуровані, чіткі та зрозумілі, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Форми та зміст вступних випробувань, які передбачені для вступу на ОП «Туризм» другого (магістерського) рівня вищої освіти, які реалізовується у ДВНЗ «УжНУ», відповідають рівню початкових компетентностей, необхідних для того, щоб розпочати навчання на ОП, що представлено в програмі вступного іспиту (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/2140>). Програма фахового вступного випробування враховує особливості ОП. Для вступників на основі ОС бакалавра у Правилах прийому в 2020 р. на ОП «Туризм» до конкурсних предметів належать ЄВІ, складений у 2020 та 2021 рр., та фахове вступне випробування (що відбувається у формі письмового екзамену (тестування). Їх сума є конкурсним балом (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4567>). Зустріч із адміністрацією ЗВО та НПП підтверджує щорічний перегляд програми вступних фахових випробувань для вступу на спеціальність «Туризм». Правила прийому на навчання враховують особливості ОП «Туризм».

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про академічні відпустки, повторне навчання, порядок переведення, поновлення та відрахування студентів ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5953>), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28875>). У ДВНЗ «УжНУ» діють чіткі, зрозумілі та такі, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції), доступні для всіх учасників освітнього процесу правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Так, у ДВНЗ «УжНУ» прийнято та реалізуються Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8324>), Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21266>). Під час зустрічей із фокус-групою здобувачів ОП «Туризм» було встановлено, що за останні роки у зв'язку з епідеміологічною ситуацією, фактів академічної мобільності в режимі офлайн не було. Натомість у 2020-2021 н.р. проводились он-лайн лекції, вебінари та інші он-лайн заходи (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/seminar-u-sferi-turizmu-i-turistskoji-osviti.htm>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/studenti-fakultetu-turizmu-ta-mk-vidvidali-vidkritilektsii.htm>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/gostovij-lektor-v-uzhnu-doktor-geografichnih-naukprofesor-volodj.htm>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/na-fakulteti-turizmu-ta-mk-proveli-mizhvuzivskijvebinar-na-temu.htm>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/fakultet-turizmu-ta-mizhnarodnih-komunikatsij-zdilovim-vizitom-.htm>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/mizhnarodnyi-proekt-kuchnia-talentow.htm>). У ДВНЗ «УжНУ» укладено угоди на семестровий академічний обмін із Поморською Академією в Слупську (Польща), Будапештським університетом ім. Етвеша Лоранда (Угорщина); Угода про проведення спільного (паралельного) навчання за програмами Erasmus + та TEMPUS, також продовжується робота над відновленням участі в програмах академічної мобільності вітчизняного та міжнародного рівня (додано як відповідь на запит 10 експертної групи).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у ДВНЗ «УжНУ» регулює «Положення про порядок визнання в ДВНЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>), де визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою, за якою навчається здобувач. Онлайн-зустріч із фокус-групою НПП засвідчила, що процедура перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті була застосована на першому році навчання за ОП «Туризм» (протокол №12 від 22.06.2021р. щодо перезарахування вибіркової навчальної дисципліни «Екскурсологія» з оцінкою «відмінно»: сертифікат ПК 0000000101-2020, всього – 360 год (додано як відповідь на запит 4 експертної групи). Це засвідчила також і здобувач освіти Суковата Анастасія. Під час зустрічі із фокус-групами здобувачів вищої освіти, представників студентського самоврядування та студентської наукової спільноти, студенти відзначили, що ознайомлені з цією процедурою.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

. Чіткі та зрозумілі Правила прийому на навчання для вступників на основі ОС бакалавра ОП «Туризм» та Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. 2. Позитивною практикою є публічність доступу до документів ЗВО, що регулюють вступ на ОП «Туризм». Вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу і їх дотримуються під час реалізації ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

За ОП є лише один випадок участі та перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті, незважаючи на велику кількість пропозицій щодо такого навчання в дистанційному форматі. Рекомендація - активізувати роботу щодо неформальної освіти та продовжувати роботу щодо розширення можливостей проходження закордонних практик за ОП «Туризм».

Рівень відповідності Критерію 3.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання до ЗВО для вступників на основі ОС бакалавра ОП «Туризм», Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є чіткими, зрозумілими та враховують інтереси усіх вступників. Враховуючи позитивну практику публічності доступу до документів, які регулюють вступ на ОП «Туризму» та, зважаючи на висловлені рекомендації, вважаємо, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання орієнтовані на досягнення визначених у ОП цілей і ПРН. Про це свідчить аналіз матеріалів, оприлюднених на сайті ЗВО <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>, індивідуальних планів студентів, результатів їх анкетування, матриці відповідності ПРН методам навчання, відображеної в додатку до відомостей про СО, а також результати зустрічей ЕГ з НПП, студентами, випускниками, роботодавцями. Як засвідчило спілкування експертів зі студентськими фокус-групами й випускниками ОП, застосовувані ЗВО методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого навчання, а також сприяють досягненню ПРН. Анкетування студентів засвідчило аналогічний результат - 85,7% здобувачів задоволені рівнем викладання та методами навчання. НПП, керуючись принципом академічної свободи, самостійно формують змістовне наповнення ОК і впроваджують в освітній процес інноваційні методи, які відповідають сучасним особливостям сприйняття інформації молоддю та дозволяють здобувачам вищої освіти отримувати якісну дистанційну освіту. Дистанційне навчання в УжНУ забезпечується за допомогою таких платформ як Google Meet, Moodle та ін. Як приклад студентоцентрованого підходу в університеті, на зустрічах з ЕГ студентами був озвучений факт, що спочатку процес дистанційного навчання реалізовувався за допомогою платформи Zoom, але на їх прохання був переведений у Google Meet. На питання анкети «Чи маєте вільний доступ до систем Moodle, Google meet?» 100 % магістрантів дали відповідь, що не мають проблем із отриманням доступу до відповідних систем. Високу оцінку здобувачів отримало залучення до освітнього процесу зовнішніх стейкхолдерів: фахівців туристичної галузі, викладачів інших ЗВО (зокрема д.геогр.н., проф. В.Антоненка) та поєднання в освітньому процесі теорії і практики: 71% ЗВО при опитуванні схвально оцінили наявне співвідношення теоретичної і практичної частини ІНП. Проведення великої кількості занять і заходів із використанням вищезначених методів і технологій зафіксовано на сайті кафедри та сторінці факультету в Facebook. Студенти університету мають змогу самостійно формувати індивідуальну освітню траєкторію, що визначено «Положенням про порядок реалізації здобувачами ВО права на вільний вибір навчальних дисциплін» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>. Реалізація освітньої програми ЗВО побудована на засадах академічної свободи, яка виражається у вільному виборі студентами способу і форми отримання інформації, дисциплін із вибіркового циклу, тем доповідей, презентацій, курсових робіт, кваліфікаційних робіт, участі здобувачів вищої освіти в розробці ОП тощо. Згідно результатів опитування, на питання «Чи відповідають методи навчання принципам академічної свободи студента» 71% студентів відповіли ствердно. Усі без винятку студенти, присутні на зустрічі з ЕГ, виразили впевненість, що в університеті враховують їх побажання та інтереси.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Спілкування зі здобувачами вищої освіти, а також аналіз матеріалів, розміщених на сайті УжНУ і кафедри <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35246> та результатів опитування студентів, дозволяє стверджувати, що інформація стосовно освітнього процесу, яка надається студентам, є доступною, зрозумілою, актуальною і своєчасною та надається у повному обсязі. Беззаперечною перевагою у представленні інформації про освітні компоненти є наявність силабусів. Студентам забезпечено зручний доступ до електронних ресурсів <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/34923>. Про кожен освітній компонент (цілі, зміст, результати навчання, рекомендовану літературу тощо) у зручний для себе спосіб кожен здобувач вищої освіти може отримати вичерпну інформацію (100% охоплених анкетуванням здобувачів підтвердили цей факт). Система дистанційного навчання Moodle дозволяє студентам в електронній формі отримати силабуси, конспекти лекцій, методичні рекомендації до практичних робіт та семінарів, перелік необхідної основної та додаткової літератури, методичні вказівки до написання курсових робіт та кваліфікаційної роботи з орієнтовною їх тематикою і є зручною для проходження різних форм контролю. На питання анкети «Чи було на початку вивчення навчальної дисципліни чітко презентовано її зміст, систему та критерії оцінювання?» та «Чи було повідомлено про формування компетентностей і програмних результатів?» 85,7% студентів відповіли ствердно; на питання «Чи відома здобувачам політика курсу і засоби діагностики?» отримано 71% ствердних відповідей; 100% студентів підтвердили, що вчасно отримали підсумкові запитання, індивідуальні завдання. На зустрічі з ЕГ здобувачі вищої освіти підтвердили той факт, що

викладачі знайомлять їх із цілями, змістом, програмними результатами навчання, формами контролю та порядком і критеріями оцінювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Аналіз матеріалів, оприлюднених на сайті ЗВО <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/137>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9199>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10982>, спілкування зі студентами, викладачами, представниками студентської наукової спільноти, ознайомлення з науковими публікаціями викладачів та ЗВО свідчать про тісний зв'язок між навчанням і дослідженнями під час реалізації ОП. Результатами такого поєднання стали підготовка та публікація студентами під керівництвом або у співавторстві з НПП кафедри великої кількості тез доповідей на Міжнародних та Всеукраїнських науково-практичних конференціях. Особливо показовим у цьому плані став 2020 рік, за який НПП і ЗВО було опубліковано 8 наукових статей, 12 тез доповідей на міжнародних конференціях та 7 – на вітчизняних. Найбільшу активність в оприлюдненні своїх наукових здобутків виявляють здобувачі А.Макалюк, О.Огородник, Р.Пічкач, Р.Загуменнова. ЕГ переконалася в наявності вищезазначених публікацій: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35311>; <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/31074/1/materialy%202020.pdf>; <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2020/11/re-30.10.20.pdf>; https://confscience.webnode.com.ua/_files/200000119-8e33c8e33f/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%2064.pdf; https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/31316/1/kyivnso_%D1%87%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B5%D0%B%D1%8C_2020.pdf; <http://repository.vsau.org/getfile.php/25402.pdf>; https://openscilab.org/wp-content/uploads/2020/10/suchasni-vikliki-i-aktualni-problemi-nauki-osviti-ta-virobnictva_2020_10_16_tezy.pdf; <http://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/4563/document.pdf> Наукові дослідження студентів і викладачів здійснюються в тому числі в рамках НДР кафедри «Основні напрямки та конкурентні переваги розвитку туристичної галузі на регіональному рівні». На факультеті туризму та МК працює студентський науковий гурток під керівництвом доц. М.Кашки. ЗВО даної ОП і НПП залучаються також до функціонування Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених та Ради молодих учених ДВНЗ «УжНУ». ЗВО під час навчання за даною ОП виконують кваліфікаційну роботу, яку публічно захищають. Під час спілкування з ЕГ, студентами був підтверджений вільний вибір тем виконуваних робіт. Деякі з них виконуються на запит стейкхолдерів: Департамент автомобільних доріг ЗОДА (здобувачка А.Дацьо, наук. кер. доц. Н.Габчак); Управління курортів і туризму ЗОДА (здобувачка А.Макалюк, наук. кер. проф. Г.Машіка). Викладачі та студенти (у т.ч. представники наукової спільноти), присутні на зустрічі з ЕГ, відмітили добровільну участь та наявність достатнього ступеня вмотивованості щодо здійснення наукової діяльності магістрів, а також важливість поглибленого вивчення методів наукового пошуку, формування навичок і вмінь презентації результатів власних наукових напрацювань на конференціях, круглих столах, семінарах і форумах.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Аналіз матеріалів, оприлюднених на сайті ЗВО <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>; <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/21495>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>, відповідної документації кафедри, зокрема попередніх редакцій ОП, протоколів засідань кафедри туризму та робочої групи, зустрічі ЕГ із гарантом, викладачами, стейкхолдерами і студентами показали, що кафедра постійно оновлює ОП, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін у частині змісту, методів навчання і викладання (змістовне наповнення, визначені методи навчання і т.д. наразі є актуальними). Основою для модернізації змісту освіти виступають наукові дослідження викладачів (результати яких опубліковано в періодичних виданнях, у т.ч. включених до наукометричних баз даних SCOPUS/Web of Science, та вказаних у Таблиці 2. «Зведена інформація про викладачів ОП»), що забезпечують реалізацію відповідної освітньої програми (наприклад, для оновлення змісту дисципліни «Державне управління туристичною галуззю» ст. викл. Р.Кривенкова використала окремі положення власного дисертаційного дослідження; під час керівництва науково-дослідною роботою здобувачів та при опрацюванні робочої програми дисципліни «Транскордонний туризм» доцент Н.Габчак врахувала особливості та напрями розвитку транскордонних територій Карпатського регіону, виявлені під час виконання нею функції експерта фокус-груп із розробки «Регіональної Стратегії розвитку Закарпатської області на 2021-2027 рр.» та «Програми розвитку туризму і курортів Закарпатської області на 2021-2023 рр.» тощо); рекомендації стейкхолдерів (протоколи засідання кафедри туризму № 4 від 18.10.2018; № 6 від 18.09.2020; № 7 від 21.12.2020; № 9 від 09.09.2021). Модернізації ОП сприяють членство окремих НПП (проф. Г.Машіка, доц. Н.Габчак) у редколегіях фахових журналів «Наукові праці Міжрегіональної академії персоналом. Серія: Економіка» (категорія «Б») та «Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів. Вісник КНУ ім. Т.Шевченка» (категорія «Б»), участь у Міжнародних науково-практичних конференціях, міжвузівських науково-методичних семінарах <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/seminar-u-sferi-turizmu-i-turistskoji-osviti.htm>; стажуваннях, у т.ч. міжнародних. Опитування НПП і ЗВО на зустрічах підтвердило, що розгляд питання і ухвалення рішення щодо оновлення змістовного наповнення ОП на постійній основі відбувається на засіданнях кафедри і робочої групи. Викладачі регулярно оновлюють свої курси.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Ознайомлення із документами університету, зокрема Стратегією інтернаціоналізації ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/20139> та Положенням про академічну мобільність студентів <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269>, зустріч із начальником відділу міжнародних зв'язків та грантової роботи, ознайомлення із сертифікатами, виданими закордонними університетами викладачам кафедри, а також спілкування з викладачами та студентами дозволяють зробити висновки про високий ступінь інтернаціоналізації діяльності університету. Свідченням цього є сертифікати НПП кафедри (про проходження стажування: М.Кашка та Н.Габчак (Ljubljana School of Business м. Любляна); Г.Машіка, У.Ханас (Muzeul Judetean Satu Mare); Р. Корсак (Wyższa Szkoła Społeczno – Gospodarcza м. Пшеворск), Р.Шулла (Інститут освітнього і професійного розвитку м. Будапешт); Н.Мельник (Університет Марії Кюрі-Склодовської та Науково-технологічний парк м. Люблін). На постійній основі здійснюється співпраця факультету туризму та міжнародних комунікацій УжНУ з Пряшівським університетом, університетом Градец Кралове та Поморською Академією у Слупську. У межах ОП здобувачі вищої освіти мають можливість проходити стажування і семестрове навчання за програмами академічної мобільності УжНУ (відповідно міжнародних договорів про співробітництво <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/28446>). У допандемічний період програмами академічного обміну здобувачі вищої освіти даної ОП користувалися масово – формувалися групи по 10 осіб, що було підтверджено студентами на зустрічах із ЕГ. Із метою розширення міжнародного співробітництва, в рамках освітньої програми здійснюється викладання окремих дисциплін англійською мовою, зокрема «Екскурсологія», «Туризм ЄС», «Туристичні маршрути Закарпаття». Опитування виявило, що учасники освітнього процесу однаковою мірою поінформовані і мають рівний доступ до участі в програмах академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Практика постійного перегляду форм та методів навчання і викладання відповідно до отриманих результатів анкетування стейкхолдерів та згідно зі студентоцентрованим підходом, а також змісту ОП, навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін на основі наукових досліджень НПП. 2. Використання сучасних форм та методів навчання і викладання, які відповідають викликам сучасності, міжнародним стандартам і запитам здобувачів вищої освіти та орієнтовані на досягнення визначених в ОП цілей і програмних результатів навчання. 3. Реалізація освітньої програми побудована на засадах академічної свободи, що виражається у реальній можливості здобувачів вищої освіти формувати індивідуальну освітню траєкторію, визначати власні інтереси та потреби, вільно обирати способи і форми отримання інформації, напрями наукового пошуку тощо. 4. Інформація стосовно освітнього процесу є доступною, зрозумілою, актуальною і своєчасною, надається у повному обсязі й зручній для доступу формі. Беззаперечною перевагою у представленні інформації про освітні компоненти є наявність силабусів. 5. Висока активність науково-дослідної роботи НПП і ЗВО під час реалізації ОП, що дозволяє урізноманітнити форми і методи навчання, поглибити зміст та покращити якість освітнього процесу. 6. Високий ступінь інтернаціоналізації діяльності УжНУ, факультету туризму і міжнародних комунікацій та кафедри туризму з широкою географією наукових та освітніх зв'язків та активним залученням значного кола НПП і ЗВО до реалізації програм академічного обміну.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

-

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Студенти, які навчаються за даною ОП, висловили (на зустрічах із ЕГ, при анкетуванні) цілковиту задоволеність змістом і методами навчання, у т.ч. дистанційного; свободою вибору власної освітньої траєкторії, широтою пропонувананих напрямів досліджень; ефективністю та результатами діалогу з НПП стосовно формування і перегляду ОП; зручною формою і повнотою подачі інформації щодо ОП та її компонентів; можливостями спілкування з роботодавцями, пропозиціями в сфері академічного обміну тощо. ОП постійно змінюється та оновлюється завдяки рекомендаціям стейкхолдерів, науковим напрацюванням НПП, а також завдяки вивченню та впровадженню ними в навчальний процес передових практик, із якими вони мають змогу знайомитися в зарубіжних та вітчизняних університетах на споріднених кафедрах. ЕГ вважає взірцевою практикою постійного перегляду форм та методів навчання і викладання відповідно до отриманих результатів анкетування стейкхолдерів, їх відповідність викликам

сучасності та міжнародним стандартам. Виділені вище сильні сторони при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 4 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Туризм (магістерський рівень) рівню А за критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

В УжНУ критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регулюється Положенням «Про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), а саме п.8 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», де зазначено, що ЗВО використовується стобальна шкала, шкала ECTS і національна (чотирівнева) шкала. В п.8.8 визначено форму контролю, що використовуються в освітньому процесі: вхідний, поточний, модульний, відстрочений, семестровий (курсний), атестація. Окрім іншого, в ЗВО наявне Положення «Про порядок та методику проведення семестрових (курсних) екзаменів і заліків» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>). Інформація щодо критеріїв оцінювання за кожною дисципліною наявна в силабусах, що опубліковані на платформі дистанційного навчання. Загалом, під час акредитації було підтверджено, що критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими для здобувачів освіти. Під час опитування 85,7% студентів погодились із твердженням, що «на початку вивчення навчальної дисципліни чітко презентовано її зміст, систему та критерії оцінювання» та ще 85,7% студентів підтвердили, що було повідомлено про формування компетентностей і програмних результатів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт відсутній.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Концепція об'єктивності закріплена в Положенні «Про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), а саме п.8.2.: «Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах об'єктивності, систематичності та системності, плановості, єдності вимог, відкритості, прозорості, економічності, доступності та зрозумілості методики оцінювання». Загальні положення та процедури регламентовані в документі «Про порядок та методику проведення семестрових (курсних) екзаменів і заліків» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>). Оскарження результатів регламентовано в «Порядку оскарження (апеляції) оцінювання в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>). Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів зазначені в Етичному кодексі УжНУ, п.8 «Конфлікт інтересів» (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896>). Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти експертною групою було відзначено, що студенти в повній мірі обізнані щодо порядку проведення контрольних заходів та порядку оскарження результатів контрольних заходів. Однак, здобувачі зазначили, що на даний момент випадку оскарження результатів не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності, а також заходи з попередження порушення цих протоколів регулюються Положенням про академічну доброчесність (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>) та Декларацією про дотримання «Академічної доброчесності в університеті», що підписується учасниками «процесу реалізації державної політики у сфері якості освіти». До позитивних практик ЕГ відносить активну участь ЗВО в міжнародних проектах, пов'язаних із академічною доброчесністю, зокрема: проектах «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/uzhnu-doluchiv-sya-do-pro-Initsiativa-akademichnoji-dobrochesnosti.htm>), «Сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP)» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/osvita-povinna-but>

spravzhnoyu-a-ne-imitovanoyu-perekonani.htm). Окрім іншого проводяться семінари, круглі столи та лекції щодо академічної доброчесності (як приклад - вебінар «Академічна доброчесність – запорука якісної освіти», що проводився на початку 2021 року ([https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/vebinar-akademichna-dobrochesnist-zaporuka-yakisnoi-osviti.htm](https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/vebinar-akademichna-dobrochesnist-zaporuka-yakisnoi-osviti))). На базі бібліотеки для здобувачів вищої освіти та НПП є можливість перевірити роботу на відсоток унікальності за допомогою сервісів UNICHECK та StrikePlagiarism (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/node/53/show>), цей факт був підтверджений під час спілкування зі здобувачами освіти, які зазначили, що вони вже користувались даною можливістю. Згідно опитування здобувачів освіти, на запитання «Чи ознайомлені Ви із поняттям «академічна доброчесність» і змістом Положення про академічну доброчесність» та «Чи знаєте Ви про можливості запобігання академічному плагіату за допомогою сервісу перевірки плагіату Unicheck?» 100% респондентів відповіли «Так».

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. До позитивних практик ЕГ відносить активну участь ЗВО в міжнародних проектах, пов'язаних з академічною доброчесністю, зокрема «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» і «Сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP)». 2. ЗВО популяризує академічну доброчесність через проведення відповідних заходів: круглих столів, лекцій, семінарів тощо. 3. Студенти в повній мірі обізнані щодо порядку проведення контрольних заходів та порядку оскарження результатів контрольних заходів. 4. Здобувачі вищої освіти та НПП мають можливість безоплатно перевірити свої наукові роботи через системи UNICHECK та StrikePlagiarism.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

-

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Критерії оцінювання логічні, послідовні, прозорі та регулюються Положенням «Про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» та Положенням «Про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків». Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими та публікуються в системі Moodle. Студенти в повній мірі обізнані щодо порядку проведення контрольних заходів, критеріїв оцінювання та порядку оскарження результатів контрольних заходів, що було підтверджено під час експертизи та відображено в результатах опитування. Комплекс заходів, активностей та інформаційного забезпечення свідчить про активну позицію ЗВО в питанні академічної доброчесності, окрім того, участь ЗВО в міжнародних проектах, пов'язаних із академічною доброчесністю, до яких долучають студентів, можна вважати позитивною інноваційною практикою. Загалом під час експертизи недоліків за критерієм 5 виявлено не було. Виділені вище сильні сторони при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 5 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Туризм (магістерський рівень) рівню А за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз звіту про самооцінювання (таблиця 2 Зведена інформація про викладачів ОП), аналіз додаткових роз'яснень, наданих університетом на запит експертної групи (про відповідність НПП Ліцензійним умовам) щодо опублікованих статей викладачів, що відповідають дисциплінам, сертифікатів про підвищення кваліфікації за останні 5 років, результатів опитування здобувачів за даною ОП, а також інтерв'ювання гаранта освітньої програми, декана факультету туризму та міжнародних комунікацій, науково-педагогічних працівників, що працюють з ОП та ін., дозволяє експертній групі констатувати високий рівень академічної та професійної кваліфікації НПП, задіяних у викладанні окремих освітніх компонентів ОП «Туризм». НПП проводять необхідну роботу з методичного забезпечення навчального процесу, є авторські сторінки НПП у пошуковій системі Google Scholar та засвідчено наявність профільних наукових публікацій, зокрема й у виданнях, включених до наукометричних баз Scopus та Web

of Science, Core Collection (Машіка Г.В. – 7, Поліщук В.В. – 9, Шандор Ф.Ф. – 3, Левкулич В.В. – 4, Корсак Р.В. – 2, Шулла Р.С. – 1). Це підтверджує відповідність наукових розробок більшості викладачів формату тих дисциплін, які вони забезпечують на ОП. Усі науково-педагогічні працівники мають наукові ступені (серед них 3 доктори наук: Машіка Г.В., Корсак Р.В., Шандор Ф.Ф.) та переважна більшість – вчені звання. Академічна відповідність НПП дисциплінам, які вони викладають, підтверджується також і через підвищення кваліфікації за фахом та стажування <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28790>. НПП кафедри мають свідоцтва про підвищення кваліфікації, отримані в Черкаському національному університеті ім. Богдана Хмельницького (Машіка Г.В.), ЛНУ ім. І. Франка (Ханас У.Я.), Інституті освітнього і професійного розвитку м. Будапешта (Угорщина) (Шулла Р.С.), Карпатському університеті ім. Августина Волошина та Північному університеті центру у Бая-Маре, Румунія (Шандор Ф.Ф.), Університеті туризму та екології Суха-Бескидська, Польща, м. Суха-Бескидська (Жовтані Р.Я). ЕГ було з'ясовано, що невелика частка НПП володіють іноземною мовою (зокрема, англійською) на рівні B2, що підтверджується відповідними сертифікатами (додано як відповідь на запит 14 експертної групи). ЕГ відзначила, що всі НПП ОП приймають участь у науково-дослідних роботах та входять до складу професійних об'єднань. У цілому ЕГ підтверджено, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, відповідає визначеній кількості критеріїв ЛУ і забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та ПРН.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору НПП регулюється «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10570>. Цей порядок оприлюднено на сайті ДВНЗ «УжНУ» та в ньому зазначені чіткі процедури конкурсного добору викладачів. Конкурсний відбір проводиться в умовах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. Оголошення про проведення конкурсу та умови його проведення, вимоги до претендентів публікуються на офіційному веб-сайті університету https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_personal/vacancies та в регіональних друкованих засобах масової інформації. Зустріч експертної групи з керівником відділу кадрів, науково-педагогічними працівниками кафедри туризму дає право стверджувати, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють оцінити рівень професіоналізму претендентів за ОП. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента на посаду, крім вивчення відповідної інформації про його здобутки, практикується проведення інтерв'ю з ним. Далі питання виносяться на розгляд Вченої ради ДВНЗ «УжНУ». У цілому ЕГ дійшла висновку, що в ЗВО процедури конкурсного добору НПП є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ДВНЗ «УжНУ» залучення роботодавців до організації та реалізації навчального процесу відбувається в кількох напрямках: 1) за зовнішнім сумісництвом на кафедрі працюють: доц. М.Гайдур – заст. нач. Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської ОДА та Е.Маляр; 2) залучення до розробки та перегляду освітньої програми: директор Агенції регіонального розвитку Закарпатської області Денис Ман та керівник туристичної агенції «Манго» К.Татуревич <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/obgovorennya-turyzmu-z-steykholderami.htm>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/zustrich-steykholderiv-zdobuvachiv-ta-akademichnoji-spilnoti-na-htm>; 3) надання представниками роботодавців відгуків на ОП «Туризм» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/34919>; 4) проведення аудиторних занять, майстер-класів (інформація про такі заходи висвітлюється на офіційному веб-сайті Факультету, фейсбук-сторінці кафедри туризму, до прикладу: «Універси TED» – Організація самостійної подорожі: практичні поради та лайфхаки <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/universiteD-organizatsiya-samostijnojji-podorozhi-praktichni-porad.htm>); 5) організацію спільних зустрічей роботодавців та здобувачів під час участі в професійних заходах <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/zustrich-z-robotodavtsyami-na-fakulteti-turizmu-ta-mk.htm>; 6) участь представників роботодавців у складі робочої групи ОП (Е.Чавуш, генеральний директор CALYPSO TOUR UA (Туреччина)). Ці факти були підтвержені не тільки інформацією, розміщеною на сторінці факультету та в соціальних мережах, але й фактами, озвученими під час зустрічі експертної групи із роботодавцями Маном Денисом (директор Агенції регіонального розвитку Закарпатської області), Татуревич Каріною (керівник туристичної агенції «Манго»), Ерканою Чаушем (генеральним директором CEO Calypso Tour Ua) та протоколами засідання робочої групи (додано як відповідь на запит 14 експертної групи).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Представниками ЗВО зазначено, що до проведення аудиторних занять за ОП «Туризм» як гостьові лектори (разово або періодично) залучаються професіонали-практики, експерти, зокрема: К.Гембік (заступник директора з питань розвитку ГРК «Золота Гора»), В.Сагарда («Amigo trevel»), Л.Тімон (директор гостинного двору «Чарда»), М.Деяк (директор ТОВ «Воєводино»); С.Козубовська (директор готелю «Олд Континент»)

<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/obmin-dosvidomzi-studentami-spilkuvalasya-zastupnitsya-generalno.htm>;
<https://mediacenter.uzhnu.edu.ua/news/>. Але гостьові лектори з академічного середовища практично не долучаються до реалізації освітньої програми. Так, за ОП «Туризм» була проведена лише одна гостьова лекція про новітні тренди, переваги та загрози під час самостійних подорожей (д.р геогр. н., проф. Київського університету культури В.Антоненко) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/gostovij-lektor-v-uzhnu-doktor-geografichnih-nauk-profesor-volodj.htm>. Також варто зауважити, що частина викладачів мають значний практичний досвід роботи в сфері туризму та працюють на договірних засадах чи умовах зовнішнього сумісництва, наприклад Кашка М.Ю. є керівником зеленої садиби «Едем», Шандор Ф.Ф. є директором Закарпатської туристичної організації «Панонія». Професіонали-практики запрошуються до роботи при атестації здобувачів ВО як голови екзаменаційних комісій, зокрема: д.геогр. н., проф. І.Ровенчак (ЛНУ імені І.Франка); д.ф.н., проф. Ф.Шандор (дир. Закарпатської туристичної організації «Панонія»); д.геогр. н., проф. Л.Дубіс (ЛНУ імені І.Франка); к.пед.н., доц. Гайдур М.І. – заст. начальника Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської ОДА. ЗВО залучає до реалізації освітньої програми роботодавців також і через проходження студентами практики. Перелік баз практики є численним і різноплановим <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28792>. У цілому ЕГ підтверджує, що ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Ознайомлення з Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та НПП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>, показало що ДВНЗ «УжНУ» не рідше одного разу на п'ять років забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників. Кожен викладач має право вільно обирати форми, місце, напрям, тематику для підвищення кваліфікації. У ДВНЗ «УжНУ» налагоджена система підвищення кваліфікації та стажування як в Україні, так і за кордоном, що ґрунтується на принципах академічної свободи та мобільності. НПП кафедри мають свідоцтва про підвищення кваліфікацій: Машіка Г.М. - Міжнародне наукове стажування за європейською програмою освітнього туризму на тему: «Атрактивні музеї повіту Сату Маре» (180 год.), Muzeum Judetean Satu Mare (2020 рік); Шулла Р.С. - Міжнародне стажування за програмою підвищення кваліфікації: «Новітні освітні тенденції в сучасному інформаційному просторі та наукова діяльність. Європейський досвід та практика» (180 год.), Інститут освітнього і професійного розвитку м. Будапешт (Угорщина) (2019 р.), Шандор Ф.Ф. - Науково-педагогічне стажування «Запровадження новітніх практик викладання та розвиток освітнього процесу у галузі суспільних наук: досвід країн ЄС» (180 год.), Північний університет центру у Бая-Маре, Румунія (2021 р.) тощо. Інформація про стажування викладачів розміщена на сторінці факультету <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28790>. Результати підвищення кваліфікації враховуються при проходженні чергової атестації науково-педагогічним працівником або під час його участі в конкурсі на заміщення вакантної посади. Також НПП були задіяні до впровадження проекту Британської ради «Англійська мова для університетів» (2016-2018) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28485>. Професійний розвиток викладачів здійснюється через програми співпраці з вітчизняними університетами, зокрема: Національний транспортний університет, Харківська державна академія культури, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія та закодонними Akademia pomorska w Slupsku (Польща), University Of Hradec Kralov (Чехія), University of Presov in Presov (Словаччина), Політехнічний університет в Іглаві (Чехія) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/28446>. У цілому ЕГ підтверджує, що ЗВО сприяє професійному розвитку НПП через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Результати проведеної ЕГ експертизи показали, що в ЗВО створена система заохочення НПП за досягнення у фаховій сфері. Оцінка результативності роботи НПП відбувається на рівні кафедри щорічно. Завідувачу кафедри подається анкета «Критерії визначення рейтингу НПП та індикатори оцінки», вона перевіряється і включається в загальноуніверситетський рейтинг на основі «Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>. Рейтингові списки НПП розміщені за посиланням: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>. Викладачі групи забезпечення цієї ОП щорічно входять в топ-рейтинг викладачів (наприклад, у 2019 р. – Корсак Р.В.) і отримують, окрім визнання, 15%-ву надбавку до заробітної плати. Аналіз наданих документів свідчить про преміювання авторів за публікації у виданнях, віднесених до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science (від 4000 до 20000 грн. в залежності від імпаکت-фактору журналу IF (Cite Score). Це відображено у Розпорядженні про преміювання авторських колективів <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/pro-premiyuvannya-avtorskih-kolektiviv-za-publikatsiji-yaki-vklyu.htm>. Окрім матеріального заохочення працівників широко практикується нагородження грамотами, оголошенням подяки, представленням до присвоєння почесних звань. За результатами проведеної експертизи ЕГ підтверджує, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Практика постійного залучення професіоналів-практиків до викладання навчальних дисциплін та проведення майстер – класів на ОП «Туризм». 2. Процедури конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників є прозорими і містять чіткі і зрозумілі критерії відбору. 3. Розвиток викладацької майстерності викладачів, а також професійний розвиток НПП підтверджується наявністю дієвої системи матеріального та морального стимулювання НПП у ДВНЗ «УжНУ». 4. Наявність серед академічного персоналу ОП фахівців, які мають досвід практичної роботи, а, відповідно, й професійну кваліфікацію за напрямом викладання окремих ОК. 5. В «УжНУ» налагоджена системна співпраця з роботодавцями та стейкхолдерами, вони широко залучені до організації та реалізації освітнього процесу. 6. Наявність великої кількості партнерських угод із ЗВО України та зарубіжжя, що дозволяє проводити наукові стажування та підвищення кваліфікації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

До реалізації освітньої програми практично не залучаються гостьові лектори з академічного середовища (ЕГ зафіксовано один приклад). Рекомендація: активізувати залучення до проведення аудиторних занять провідних науковців із вітчизняних та іноземних ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

У цілому ЕГ дійшла висновку, що якісний склад НПП, задіяних до ОП «Туризм», відповідає належному рівню академічної та професійної кваліфікації, беззаперечним є високий рівень залученості роботодавців до освітнього процесу, система професійного розвитку забезпечує досягнення цілей та ПРН. Для ОП характерні певні елементи взірцевості за підкритеріями 6.5. та 6.6. Крім того, ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.2, 6.3 та 6.4. На думку ЕГ, взірцевий характер ОП полягає у високій дослідницькій і публікаційній активності НПП, а також їх широкій залученості до наукових стажувань, що є наслідком ефективної політики матеріального і морального заохочення адміністрацією ЗВО працівників у поєднанні з високим ступенем особистої вмотивованості кожного НПП. Виділені вище сильні сторони при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 6 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Туризм (магістерський рівень) рівню А за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час експертизи було зазначено, що матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП в повній мірі забезпечують досягнення ПРН: наявний лінгафонний кабінет для забезпечення ОК, пов'язаних із вивченням іноземних мов; три комп'ютерні класи зі встановленим спеціалізованим програмним забезпеченням (комплекс Парус, SPSS Statistics, ОСА), які забезпечують різні освітні компоненти (що можна вважати позитивною практикою); лабораторія туристичного обслуговування з мультимедійним обладнанням та барною стійкою (№307); велика лекційна аудиторія з мультимедійним обладнанням (№324); кабінет країнознавства та туризму (№320). В УжНУ функціонує бібліотека, що налічує 11 філій (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>). Фонд бібліотеки складає близько 10 тисяч примірників книг по туризму, в читальному залі наявні комп'ютери, є електронний каталог (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/public/ush/>), репозитарій (<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>). ЗВО передплачує низку періодичних видань із туризму, а саме: «Український туризм», «Турист», «Туристичний бізнес», «Туризм сільський, зелений», «Туризм: право, економіка», «Туристичне Закарпаття», «Міжнародний туризм», «Мир туризму», «Краєзнавство, географія, туризм», «Карпати: туризм, відпочинок», «Українська туристична газета». На думку експертної групи, така спрямованість і кількість періодичних видань є різносторонньою та вичерпною, що можна вважати позитивною практикою. Для забезпечення повноцінного освітнього процесу функціонує електронна дистанційна платформа на базі Moodle (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти та НПП, експертна група підтвердила факт безоплатного доступу до інфраструктури ЗВО. У ЗВО функціонує вільний безкоштовний Wi-Fi, доступ до ресурсів та послуг бібліотеки також вільний. Студенти мають можливість займатись у комп'ютерному класі в позанавчальний час за попередньою домовленістю з відповідальним спеціалістом. Електронна дистанційна платформа на базі Moodle також є безоплатною. На базі ЗВО є п'ять гуртожитків, що забезпечують проживання іногородніх студентів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

На базі ЗВО функціонують санаторій-профілакторій «Скалка», студентський центр дозвілля «Ювентус» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_scdjuventus) та спортивно-оздоровчий комплекс УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-sportandleisure/sportcomplex>), які формують культурний, оздоровчий і спортивний аспекти життя студентів. Для забезпечення психологічної підтримки студентів та НПП працює відділ соціально-психологічної служби (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_psy). Психологічна служба також проводить заходи з первинної адаптації студентів, соціально-психологічної профілактики та психологічної реабілітації.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня та інформаційна підтримка студентів забезпечується науково-педагогічними працівниками кафедри та факультету. Окрім іншого, для організаційної та інформаційної підтримки здобувачів функціонує інститут тьюторства – у кожній групі є академічний наставник. Консультативну підтримку організують представники групи забезпечення, згідно до встановленого графіку, що опублікований на сайті (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/90>). Всебічну інформаційну соціальну підтримку забезпечують відділ соціально-психологічної служби (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_psy), юридична клініка (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-law_clinic), Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_hum_ed_work), Центр гендерної освіти (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-gender_center), Профком студентів (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-stud_union_comm). Згідно опитування студентів, 85,7% ЗВО в повній мірі задоволені існуючими формами організаційної, консультаційної, освітньої, інформаційної підтримки з боку керівництва факультету туризму та міжнародних комунікацій і кафедри туризму.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В УжНУ діє Порядок супроводу осіб із інвалідністю та інших маломобільних груп населення, а також визначено відповідальних осіб за виконання даного порядку супроводу відповідно до різних об'єктів інфраструктури ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>). Усі корпуси та гуртожитки, за забезпеченням адміністрації, обладнані пандусами та кнопками виклику персоналу. Експертна група рекомендує розглянути можливість розширення інклюзивного простору не лише для осіб із проблемами опорно-рухового апарату, а і для слабозорих осіб (можна облаштувати відповідними наліпками сходи, зробити для ключових приміщень інфраструктури таблички Брайля тощо). На даний момент на ОП осіб із особливими освітніми потребами немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В УжНУ існує політика вирішення конфліктних ситуацій, що регламентується Положенням «Про порядок застосування заходів із врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>), згідно якого в ЗВО функціонує Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій. Для своєчасного реагування та реалізації своїх прав у ЗВО існує Скринька довіри. Політика запобігання випадкам корупції регламентується окремим документом – Антикорупційною програмою УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22895>). За забезпеченням здобувачів вищої освіти та НПП, випадків конфліктних ситуацій чи корупції на даній ОП не було. Загалом у ЗВО панує комфортний та сприятливий морально-психологічний клімат.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Функціонує три комп'ютерні класи зі встановленим різнобічним спеціалізованим програмним забезпеченням (комплекс Парус, SPSS Statistics, OCA), що забезпечують різні освітні компоненти та допомагають опанувати заявленими компетентностями, що можна вважати інноваційною практикою. 2. ЗВО передплачує низку періодичних видань з туризму (11 найменувань), яка є різносторонньою та вичерпною, що також можна вважати взірцевою практикою. 3. ЗВО забезпечує всебічну та потужну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Облаштування інклюзивного простору обмежено встановленням обладнання для осіб із проблемами опорно-рухового апарату (пандусів, кнопок виклику персоналу тощо). Рекомендація - розглянути можливість розширення інклюзивного простору (наприклад, для слабозорих осіб можна облаштувати відповідними наліпками сходи, зробити для ключових приміщень інфраструктури таблички Брайля тощо).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП в повній мірі забезпечують досягнення ПРН. Найвніше різнобічне спеціалізоване програмне забезпечення, а саме: комплекс Парус, SPSS Statistics, OCA, яке забезпечує різні освітні компоненти та сприяє гармонійному розвитку відповідних компетентностей у здобувачів вищої освіти в сфері туризму, що можна вважати взірцевою/інноваційною практикою. Окрім того, достатній рівень укомплектованості мультимедійним обладнанням, високий рівень навчально-методичного забезпечення створюють необхідну базу для досягнення заявлених цілей ОП та різностороннього розвитку здобувачів. Здобувачі вищої освіти та НПП мають безоплатний доступ до необхідної інфраструктури ЗВО. Незважаючи на рекомендацію ЕГ щодо розширення інклюзивного простору, вважати це недоліком ОП не можна, оскільки такі рішення приймаються лише на рівні адміністрації ЗВО. Виділені вище сильні сторони при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 7 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Туризм (магістерський рівень) рівню А за критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ було проаналізовано Положення про порядок розроблення, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>) та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>). Згідно з п. 4.13 Положення про СВЗЯО, моніторинг ОП здійснюється, як правило, проектною групою та групою забезпечення, до процесу можуть долучатися науково-педагогічні працівники, професіонали-практики, здобувачі вищої освіти. 25 вересня 2020 року та 08 вересня 2021 р. відбулася зустріч робочої групи та керівництва факультету зі здобувачами та стейкхолдерами (роботодавцями) з питань моніторингу внутрішнього забезпечення якості та вдосконалення ОП, де були внесені пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення програми <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/obgovorennya-turyzmu-z-stejkholderami.htm>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/zustrIch-steykholderIv-zdobuvachIv-ta-akademIchnoJi-spIlnoti-na-.htm>. Робоча група розробила зміни, що вносилися впродовж 2020 року та стосувалися змісту робочої програми, освітніх компонентів, програм практик, методів навчання та викладання тощо (протокол засідань робочої групи №7 від 21.12.2020 р.). Вони були затверджені Вченою радою факультету туризму та МК (протокол №5 від 20.01.2021р.). У 2021 році ОП модернізовано, поточна редакція ОП оприлюднена на офіційному веб-сайті УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/34931>. Відповідно до Положення про порядок розроблення, моніторингу та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ УжНУ, ОП може щорічно оновлюватися (п. 3.3.9), але не рідше, ніж 1 раз за період акредитації. ОП «Туризм» була затверджена в травні 2017 р., у 2020 р. оновлений склад робочої групи (протокол засідання робочої групи №6 від 18.09.2020 р.). Модернізована ОП затверджена рішенням Вченої ради ДВНЗ «УжНУ» (протокол №3 від 18.03.2021р.) (додано як відповідь на запит 15 експертної групи). Проводиться моніторинг якості ОП, зокрема через опитування, анкетування, інтерв'ювання як здобувачів, так і стейкхолдерів. Перегляд ОП планується зробити в січні 2021 р. після завершення повного циклу навчання. До складу проектної групи ОП ввійшли науково-педагогічні працівники, які працюють в ДВНЗ УжНУ за основним місцем роботи, мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і відповідають іншим вимогам Ліцензійних умов.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зустріч із здобувачами вищої освіти засвідчила, що вони були залучені до формування та реалізації ОП «Туризм» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Процес надання пропозицій та побажань щодо зміни ОП зазвичай проходить безпосередньо через анкетування (в цілому проводиться он-лайн опитування «Дистанційне навчання очима студентів» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/distantsijne-navchannya-ochima-studentiv-2020-2021.htm> та в рамках Проєкту «Ініціатива академічної доброчесності» (2020-2021) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/34557>), а також під час зустрічей з НПП та вебінарів. Інтереси здобувачів у робочій групі представляє Анастасія Суковата, здобувачка 2 року навчання. Так, у 2021 р. відповідно до пропозицій здобувачів вищої освіти було введено дисципліну «Управління проєктами в туризмі» та доповнено РП окремими темами, зокрема ОК «Корпоративна культура» доповнена темою «Діагностика корпоративної культури» тощо (протокол засідання робочої групи № 7 від 21 грудня 2020 р.). Участь здобувачів та представників студентського самоврядування у процесі формування ОП, обговорення та внесення змін до програм окремих освітніх компонентів та моніторинг якості впровадження затверджених змін підтвердилась також під час зустрічі із здобувачами вищої освіти, представниками студентського самоврядування та студентської наукової спільноти (додано як відповідь на запит 2 експертної групи).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

На зустрічі із стейкхолдерами було підтверджено факт їх залучення до процесу періодичного перегляду ОП «Туризм» та інших процедур забезпечення її якості. При розробці ОП робоча група запрошувала на свої засідання роботодавців, зокрема представників туристичного бізнесу (Еркан Чавуш, генеральний директор «CEO of Calypso Tour Ua» (є членом робочої групи ОП «Туризм»); Мельничук Л.В., «Шерпа Тур»; Густі Н.І., готельно-ресторанний комплекс «Інтурист-Закарпаття»; Сагарда В.В., «Аміго тревел»; Ман Д.М., начальник управління туризму та курортів Закарпатської області; Д. Татуревич, туристична агенція «Манго»). У цілому роботодавці схвалили ОП, її цілі та програмні результати, поставили акценти на вивченні іноземних мов, поглибленні фахових знань у сфері комунікативного менеджменту та інноваційних технологій у туризмі. За результатами обговорення ОП «Туризм», було враховано пропозиції від роботодавців: протокол засідання робочої групи №4 від 18 жовтня 2018 р. фіксує внесення змін до робочих програм відповідно до регіонального та транскордонного аспектів, розширення переліку баз практики для студентів-магістрів; протокол №9 від 9 вересня 2021 року - розширення завдань на період практики студентів та введення дисципліни «Екскурсологія» англійською мовою (додано як відповідь на запит 14 експертної групи). У 2020 р. на зустріч робочої групи зі стейкхолдерами було запрошено керівників туристичних підприємств Закарпаття та органів державної влади (протокол засідання робочої групи №7 від 21 грудня 2020 р.). М. Готра, начальниця управління туризму та курортів Закарпатської ОДА, наголосила на важливості формування компетентностей ЗК2, ЗК11, ФК4, ФК6, ФК7 і ПРН 5, ПРН 6 та запропонувала внести ОК «Інноваційні технології в туризмі»; Д. Ман підкреслив, що цінним є формування ЗК6, ФК3, ПРН7, ПРН13; В. Сагарда, директор ТА «Аміго Тревел», зазначив, що підготовка фахівців за ОП «Туризм» якнайкраще відповідає запитам підприємств, що займаються турагентською та туроператорською діяльністю. Е. Чавуш член робочої групи, директор «CEO of Calypso Tour Ua» відмітив, що здобувачі добре підготовлені та успішно проходять практики й стажування у Туреччині, що свідчить про високу якість освітніх послуг, особливо значимими є комунікаційні навички здобувачів (ЗК4, ПРН11, ПРН 14). Пропозиції враховано у модернізованій ОП 2021 року (внесено ОК «Державне управління туристичною галуззю», «Управління проєктами в туризмі»). Окрім цього ОП «Туризм» отримала відгуки представників академічної спільноти. Їх надали: проф. І.М. Шоробура (Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія), проф. Гуменюк В.В. (Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу), проф. В.Я. Брич (Західноукраїнський національний університет). Відгуки та рецензії додано до Відомостей про самооцінювання <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/34919>

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У процесі роботи ЕГ було встановлено, що в ДВНЗ «УжНУ» існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Моніторинг працевлаштування випускників здійснює відділ працевлаштування https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-employment, завданнями якого є збір контактної інформації та формування бази даних про працевлаштування випускників. Також активно функціонує Центр кар'єри УжНУ https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center. На факультеті проводиться моніторинг (шляхом анкетування) працевлаштування випускників. Результати анкетування враховуються робочою групою в процесі підготовки змін до ОП, наприклад при модернізації ОП у 2021 р. (протокол засідання робочої групи №7 від 12 лютого 2021р.). Під час проведення онлайн-зустрічі, представниками стейкхолдерів із числа випускників було зазначено, що, крім опитування, вони активно підтримують постійний зв'язок із факультетом (проте випускники із числа запрошених на зустріч із ЕГ, до Асоціації випускників ДВНЗ «УжНУ» не входять, хоч і знають про її існування). Випускники, які мають досвід практичної роботи, залучаються для проведення тренінгів, майстер-класів для здобувачів. Це В.Сагарда, директор агенції «Аміго тревел» та К.Татуревич, директор ТА «Манго». Також під час

зустрічі ЕГ було відзначено високу зацікавленість та достатню активність випускників ОП у ролі професіоналів-практиків або роботодавців, залучених до освітнього процесу ЗВО у цілому і до формування та реалізації ОП зокрема. Після проведеної експертизи ЕГ дійшла висновку, що в ЗВО існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ДВНЗ «УжНУ» діє Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18747>, на підставі якого здійснюється контроль і моніторинг внутрішніх показників освітньої діяльності за ОП. З'ясовано, що систематичний моніторинг ОП в ДВНЗ «УжНУ» проводиться Відділом моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу на основі анкетування здобувачів та викладачів, що дає можливість оцінити якість ОП та висловити пропозиції щодо її удосконалення. Під час вивчення звіту самоаналізу та проведення зустрічей із фокус-групами, суттєвих недоліків у реалізації освітньої програми не виявлено, а пропозиції щодо підвищення якості ОП та освітнього процесу загалом із боку здобувачів та роботодавців знайшли своє відображення в процесі реалізації ОП «Туризм».

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП «Туризм» для другого (магістерського) рівня вищої освіти акредитується вперше. Акредитація спеціальності 242 «Туризм» за рівнем магістр відбулася у 2011 р., сертифікат про акредитацію - серія НД Сторінка 21 № 0791829, рішення ДАК від 30.06.2011 р. протокол №88 <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/14267>. Під час зустрічі ЕГ із адміністративним персоналом ЗВО, керівниками структурних підрозділів було зазначено, що з моменту проведення попередньої зовнішньої експертизи щодо забезпечення якості вищої освіти до освітнього процесу за ОП «Туризм» було внесено такі зміни: удосконалено науково-дослідну роботу кафедри за рахунок поглиблення наукових досліджень та забезпечення їх публікацій у фахових, міжнародних наукових виданнях; конкретизовано напрями наукової роботи випускової кафедри у контексті розробки науково-прикладних рекомендацій для покращення організації туристичної діяльності; активізовано роботу щодо укладення договорів із закордонними університетами та налагодження співпраці з міжнародними фаховими центрами та організаціями; залучено фахівців-практиків і роботодавців до проведення навчальних занять. У цілому ЕГ відзначає, що в ЗВО результати зовнішньої експертизи щодо забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За результатами всіх зустрічей, ЕГ дійшла висновку, що в академічній спільноті «УжНУ» сформована культура якості вищої освіти, яка сприяє постійному розвитку освітньо-професійної програми та освітньої діяльності. Це знайшло відображення в Положенні про СВЗЯО, Положенні про перегляд ОП, Положенні про академічну доброчесність, впровадженні практики підписання здобувачами Декларації про академічну доброчесність, використанні Unicheck і Strike plagiarism. Запроваджено механізми стимулювання науково-педагогічних працівників <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>, які спрямовані на підвищення їх академічної та професійної активності, а, отже - якості освіти та покращення результатів професійної діяльності. Топ-10 НПП з кожного факультету отримують премію за результатами їх рейтингування, преміювання за публікації у наукометричних базах Scopus, Web of Science відповідно до Положення про преміювання авторів та авторських колективів за наукові дослідження, опубліковані в виданнях, які індексуються в БД Scopus або WoS <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26356>. Забезпечення якості освіти в ЗВО здійснюється за участі різних стейкхолдерів (здобувачів, роботодавців, НПП). Впроваджена також практика обговорення результатів опитування і анкетування (протокол № 12 від 22.06.2021р. засідання кафедри; протоколу № 9 від 22. 06.2021р. засідання Вченої ради факультету туризму та МК) та прийняття відповідних рішень за їх результатами.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Наявність регуляторних документів, політик та процедур «УжНУ» щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Представники всіх груп стейкхолдерів безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОП, їх позиція береться до уваги. 2. Практика обговорення результатів опитування і анкетування стейкхолдерів на засіданнях кафедри туризму та Вченої ради факультету туризму та МК і прийняття відповідних рішень за їх результатами. 3. Існування бази випускників та постійний моніторинг працевлаштування випускників ЗВО. 4. В

освітньому середовищі ЗВО сформована висока культура якості освіти та якості умов надання освітніх послуг, що популяризована серед здобувачів та НПП і сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Відсутня практика оприлюднення результатів опитування та анкетування здобувачів вищої освіти на сайті УжНУ. Рекомендація: оприлюднювати результати анкетування та опитування на сайті «УжНУ»; як варіант – створити на сайті платформу (форум) для обговорення реалізації ОП зі здобувачами ОП. 2. В анкетах, розроблених закладом ВО, використовуються закриті питання: з варіантів відповідей присутні «так», «ні», «частково/у змішаній формі». Рекомендація: включити до анкет відкриті питання, що дасть можливість краще вивчати ситуацію. 3. В УжНУ створено Асоціацію випускників, проте жоден із випускників, які стали учасниками зустрічі з ЕГ (це актив випускників ОП), не є її членами. Рекомендація: активізувати діяльність Асоціації випускників «УжНУ», продовжувати формувати нові контакти з випускниками ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Проведений аналіз наданих документів та зустрічі з фокус-групами дали можливість встановити, що в ЗВО послідовно дотримуються визначених процедур розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП «Туризм». ОП має значний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 8.3, 8.4, 8.6 та 8.7. ЕГ дійшла висновку, що в цілому ОП «Туризм» другого (магістерського) рівня вищої освіти має достатньо високий рівень відповідності вимогам критерію 8 (рівень В) з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Усі правила та процедури, що визначають права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, опубліковані на сайті та регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) та Правилами внутрішнього розпорядку (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>). Під час спілкування зі стейкхолдерами було зафіксовано, що всі учасники освітнього процесу обізнані зі своїми правами та обов'язками й дотримуються їх.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

ЗВО оприлюднює проекти освітньої програми в установлений термін на офіційному сайті. Окрім іншого, на відповідній сторінці оприлюднюються всі проекти ОП, за всіма спеціальностями, що ілюструє безперервний, а не формальний процес внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/21628>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті УжНУ опублікована достовірна та вичерпна інформація щодо освітньої програми. Найвні всі ОК, ПРН, цілі, матриці відповідностей. Також у вільному доступі розміщені рецензії на дану ОП, робочі програми,

силабуси, навчальні плани та методичні рекомендації, що на розсуд ЕГ, є достатнім та вичерпним переліком для інформування стейкхолдерів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/89>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. Офіційний сайт УжНУ логічно структурований, має всю необхідну інформацію щодо освітньої програми, її проекту, прав і обов'язків стейкхолдерів у цілому. 2. На сайті ЗВО оприлюднюються всі проекти ОП за всіма спеціальностями, що ілюструє безперервний, не формальний та прозорий процес внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

-

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

УжНУ відповідає концепції відкритості та прозорості. Вся необхідна інформація є у вільному доступі та постійно оновлюється. На офіційному сайті УжНУ публікуються новини та анонси заходів, які плануються в ЗВО. Правила та обов'язки сторін, що приймають участь в освітньому процесі чіткі й зрозумілі. Взірцевою практикою можна вважати наявність на сайті Інфо-центру, де опублікована вичерпна та структурована інформація щодо структурних підрозділів, нормативних документів, інформації щодо кафедр, освітніх програм, академічної доброчесності, алгоритмів запобігання корупції, соціально-культурних заходів тощо. На сайті ЗВО оприлюднюються всі проекти ОП, за всіма спеціальностями, що ілюструє безперервний, не формальний та прозорий процес внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Це також можна вважати взірцевою практикою. Загалом під час експертизи недоліків за критерієм 9 виявлено не було. Виділені вище сильні сторони при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 9 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП Туризм (магістерський рівень) рівню А за критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

-

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	A
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	A
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація з визначенням "зразкова"**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Зеленська Олена Олександрівна

Члени експертної групи

Климчук Альона Олегівна

Касенкова Катерина Віталіївна

